

ÍNDIX

Companys de viatge, Joan Francesc MARCO	9
Compañeros de viaje, Joan Francesc MARCO	11
Travel companions, Joan Francesc MARCO	13
Un model d'excel·lència, Joan MATABOSCH	17
Un modelo de excelencia, Joan MATABOSCH	21
A model of excellence, Joan MATABOSCH	25
● Cinquantenari del Concurs Internacional de Cant Francesc Viñas, Roger ALIER	29
El primer concurs – 1963	30
El grup d'entusiastes col·laboradors del concurs	31
La consolidació en el segon concurs	32
El tercer, amb premis importants	33
Les sessions eliminatòries, a la sala d'actes del Col·legi d'Advocats	35
Incidents i fets memorables	40
El Concurs Viñas arran de l'incendi del Gran Teatre del Liceu	42
● Cincuentenario del Concurso Internacional de Canto Francisco Viñas, Roger ALIER	47
El primer concurso – 1963	48
El grupo de entusiastas colaboradores del concurso	49
La consolidación en el segundo concurso	50
El tercero, con premios importantes	51
Las sesiones eliminatorias, en el salón de actos del Colegio de Abogados	53

Incidencias y hechos memorables.....	58
El Concurso Viñas a raíz del incendio del Gran Teatre del Liceu	60
● Fiftieth anniversary of the International Singing Contest Francisco Viñas, Roger ALIER	65
The first contest - 1963.....	66
A group of enthusiasts collaborating in the contest	67
Consolidation in the second contest.....	68
The third one, with important awards.....	69
Qualifying sessions at the assembly hall of the Bar Association	71
Incidents and memorable events	76
The Viñas Contest after the Gran Teatre del Liceu fire.....	78
Història del concurs	83
Premiats.....	93
Jurat	105
● El valor del Viñas, Agustí FANCELLI	111
● El valor del Viñas, Agustí FANCELLI	115
● The merit of Viñas, Agustí FANCELLI.....	119
Cursos d'interpretació	123
Activitats diverses	127
Inauguració al Saló de Cent. Pregó.....	133
Inauguració al Saló de Cent. Recital.....	139
● Records i reconeixements, Miquel LERIN VILARDELL	147
● Recuerdos y agradecimientos, Miguel LERIN VILARDELL	151
● Memories and gratitude, Miguel LERIN VILARDELL.....	155

Una tarda amb.....	159
Gent del concurs	165
● Annex: 50 anys de Concurs en noms i xifres, Mònica PAGÈS I SANTACANA	183
● Anexo: 50 años de Concurso en nombres y cifras, Mònica PAGÈS I SANTACANA	187
● Annex: 50 years of Competition in names and numbers, Mònica PAGÈS I SANTACANA	191
50 anys de patrocinadors i entitats col·laboradores	195
Patronat Francesc Viñas.....	199
Càrrecs del concurs.....	205
Membres que han estat del Comitè Assessor del concurs	206
50 anys de col·laboradors del concurs	208
Història dels premis	210
Estats i participants en el Concurs Francesc Viñas (edicions 1 a 50)	232
Membres que han estat del jurat del Concurs Francesc Viñas	236
Pianistes que han estat del Concurs Francesc Viñas	239
Personalitats que han intervingut en el Pregó Inaugural del Concurs Francesc Viñas	240
Artistes que han cantat en l'Acte Inaugural del Concurs Francesc Viñas.....	241
Autors del pòrtic del Programa Oficial	243
Activitats diverses	244
Cursos internacionals d'interpretació musical Francesc Viñas	245

COMPANYS DE VIATGE

El Gran Teatre del Liceu mai no ha estat sol en la seva història ja gairebé bicentenària. Sempre ha estat molt ben acompanyat per persones i institucions que han mostrat la seva complicitat amb el projecte del teatre en les circumstàncies més excepcionals. Un dels companys de viatge més estimats ha estat i és el Concurs Internacional de Cant Francesc Viñas. En el camí que han recorregut junts en els darrers cinquanta anys han passat per molts canvis, algunes crisis —que sovint han tingut la virtut de la catarsi— i més d'un èxit memorable. Experiències i records que es poden resumir en un afany incansable per continuar, superar-se i afermar el seu lloc al món. En resum, la sana ambició de reivindicar-se amb un prestigi treballat.

Quan el 1963 el Dr. Jacint Vilardell va promoure amb determinació quixotesca un concurs internacional de cant amb seu a Barcelona —homenatge a l'enorme personalitat artística del pare de la seva dona Mercedes Viñas—, el Liceu s'enfrontava a un dels moments més delicats de l'època de Joan Antoni Pàmias. El "Viñas" va quedar desert en la primera edició, i Pàmias va poder esquivar in extremis les dificultats que planaven sobre el Liceu i la seva supervivència immediata. D'aquella temporada ara només recordem el debut de Leyla Gencer a Norma, l'estrena d'Una voce in off de Montsalvatge i el mig centenar de valents que van anar a escoltar Gertrud Grob-Prandl a Elektra en una Barcelona convertida en estació alpina.

Acabada de començar la dècada del 1980 el Liceu es reinventa. Neix el Consorci i el teatre assumeix amb noves energies, i sota la direcció de Lluís Portabella, el seu afany històric de comptar en el panorama internacional de la lírica. Un projecte que coincideix amb l'alè renovat que es vivia al "Viñas", definitivament decidit a subratllar la internacionalitat de la seva convocatòria. El Liceu recobra la seguretat en la seva qualitat artística, aferma la relació del seu públic amb l'obra de Mozart i Rossini i s'obre a noves cultures i tradicions musicals, com l'Òpera de Pequín. Una confiança en l'atractiu de l'excel·lència que en el "Viñas" —en un altre exemple de trajectòries coincidents— es tradueix en una collita de cantants premiats que després han vist consagrades les seves carreres al Liceu i al món, com Olga Borodina, Violeta Urmana, Petra-Maria Schnitzer, Walter Fraccaro o Markus Eiche.

Es podria dir que la projecció internacional del Liceu i el "Viñas" ha anat des d'aleshores en paral·lel; trenta anys establint sinergies fermes per estrènyer uns vincles que ara ja es veuen indissociables. Junts han conquerit posicions que semblaven impossibles fa mig segle. Ara el concurs celebra

les audicions prèvies als teatres principals del món. Gràcies a la complicitat del Metropolitan de Nova York, La Scala de Milà, la Staatsoper d'Hamburg, l'Opéra National de París, el Covent Garden de Londres i el Teatro Real de Madrid, el "Viñas" té assegurada una presència anual als teatres d'òpera que exerceixen de prescriptors de la lírica. Són els mateixos escenaris amb què el Gran Teatre del Liceu ha establert les darreres dècades una ferma política de col·laboració artística.

Els beneficis mutus d'aquesta felix trobada entre un teatre i un concurs de cant —ambdós orgullosos de les seves arrels— són evidents, sempre que es mantingui a l'horitzó l'objectiu de l'excel·lència. Amb aquest aval compartit es desperta l'interès dels futurs participants, dels membres del jurat, dels mitjans de comunicació, del públic, dels teatres que aspiren a formar part del seu sistema de selecció. Un atractiu que es retroalimenta i es propaga. Així, amb el temps, un projecte que va néixer com una aventura personal s'ha transformat en una aposta col·lectiva, gairebé de país. Una idea que va anar creixent lentament en els primers anys de vida s'ha accelerat en els darrers, en la mesura que el Liceu també ha fomentat una presència internacional, tant gràcies al sòlid projecte artístic que presenta com al lideratge davant d'aquelles institucions que vetllen per la bona salut social de l'òpera al món. I no hi ha cap dubte que el "Viñas" és un dels instruments del Liceu més valuosos per aconseguir aquesta missió, a més d'un company de viatge imprescindible.

Joan Francesc MARCO

Director General del Gran Teatre del Liceu

COMPAÑEROS DE VIAJE

El Gran Teatre del Liceu nunca ha estado solo en su ya casi bicentenaria historia. Siempre ha estado muy bien acompañado por personas e instituciones que han mostrado su complicidad con el proyecto del teatro en las circunstancias más excepcionales. Uno de los compañeros de viaje más estimados ha sido y es el Concurso Internacional de Canto Francisco Viñas. En el camino que han recorrido juntos en los últimos cincuenta años han pasado por muchos cambios, algunas crisis —que han tenido con frecuencia la virtud de la catarsis— y más de un memorable éxito. Experiencias y recuerdos que se pueden resumir en un incansable afán por continuar, superarse y afianzar su lugar en el mundo. La sana ambición de reivindicarse con un trabajado prestigio.

Cuando en 1963 el Dr. Jacinto Vilardell promueve con determinación quijotesca un concurso internacional de canto con sede en Barcelona —homenaje a la enorme personalidad artística del padre de su esposa, Mercedes Viñas— el Liceu se enfrentaba a uno de los momentos más delicados de la época de Juan Antonio Pamias. El Viñas quedó desierto en su primera edición, y Pamias pudo sortear in extremis las dificultades que se cernían sobre el Liceu y su inmediata supervivencia. Ahora sólo recordamos de esa temporada el debut de Leyla Gencer en Norma, el estreno de Una voce in off de Montsalvatge y el medio centenar de valientes que fueron a escuchar a Gertrud Grob-Prandl en Elektra en una Barcelona convertida en estación alpina.

Recién inaugurada la década de los ochenta el Liceu se reinventa. Nace el Consorci y el teatro asume con nuevas energías, y bajo la dirección de Lluís Portabella, su histórico afán de contar en el panorama internacional de la lírica. Un proyecto coincidente con el renovado aliento que se vivía en el Francisco Viñas, definitivamente decidido a subrayar la internacionalidad de su convocatoria. El Liceu recobra la seguridad en su calidad artística, afianza la relación de su público con la obra de Mozart y Rossini y se abre a nuevas culturas y tradiciones musicales, como la Ópera de Pequín. Una confianza en el atractivo de la excelencia que en el Viñas —en otro ejemplo de trayectorias coincidentes— se traduce en una cosecha de cantantes premiados que luego han visto consagradas sus carreras en el Liceu y en el mundo, como Olga Borodina, Violeta Urmana, Petra-Maria Schnitzer, Walter Fraccaro o Markus Eiche.

Se podría decir que la proyección internacional del Liceu y el Viñas ha ido desde entonces en paralelo; treinta años estableciendo firmes sinergias para

estrechar unos vínculos que ahora ya son vistas como indisociables. Juntos han conquistado posiciones que parecían imposibles hace medio siglo. Ahora el concurso celebra sus audiciones previas en los principales teatros del mundo. La complicidad del Metropolitan de Nueva York, La Scala de Milán, la Staatsoper de Hamburgo, Opéra National de París, Covent Garden de Londres y Teatro Real de Madrid permite que el Viñas asegure una presencia anual en los teatros de ópera que ejercen de prescriptores de la lírica. Los mismos escenarios con los que el Gran Teatre del Liceu ha establecido en las últimas décadas una firme política de colaboración artística.

Los beneficios mutuos de este feliz encuentro entre un teatro y un concurso de canto —ambos orgullosos de sus raíces— son evidentes, siempre que se mantenga en el horizonte el objetivo de la excelencia. Con ese aval compartido se despierta el interés de los futuros participantes, de los miembros del jurado, de los medios de comunicación, del público, de los teatros que aspiran a formar parte de su sistema de selección. Un atractivo que se retroalimenta y propaga. Así, con el tiempo, un proyecto que nació como una aventura personal se ha transformado en una apuesta colectiva, casi de país. Así, una idea que fue creciendo lentamente en sus primeros años de vida se ha acelerado en los últimos, en la medida que el Liceu también ha propulsado su presencia internacional, tanto por su sólido proyecto artístico como por su liderazgo en todas aquellas instituciones que velan por la buena salud social de la ópera en el mundo. Y es evidente que el Viñas es uno de sus instrumentos más valiosos, además de un imprescindible compañero de viaje.

Joan Francesc MARCO
Director General del Gran Teatre del Liceu

TRAVEL COMPANIONS

The Gran Teatre del Liceu has never been left on its own at any point in its nearly two-hundred-year history. Barcelona's opera house has always been well treated by individuals and institutions that have demonstrated their commitment to the advancement of the Liceu, even in the most exceptional circumstances. One of the theatre's most beloved travelling companions continues to be the Francisco Viñas International Singing Competition. Along the path that the two have travelled together over the last fifty years, the competition has undergone many changes, overcome several crises (often with cathartic effects) and enjoyed more than one memorable success. These experiences and memories embody a tireless urge to continue to progress, to constantly improve and to establish a position in the world. In short, the laudable ambition of achieving hard-earned prestige.

At the time when, in 1963, with quixotic determination, Dr. Jacinto Vilardell sought to pay homage to the enormous artistic personality of the father of his wife, Mercedes Viñas, by establishing an international singing competition based in Barcelona, the Liceu was facing one of the most delicate moments in the period under the impresario Juan Antonio Pamias. The first time the "Viñas" was staged, it was declared null and void, and Pamias was barely able, in extremis, to overcome the difficulties that loomed over the opera house and threatened its immediate survival. Today, all that we remember from the season is Leyla Gencer's debut in *Norma*, the premiere of Montsalvatge's *Una voce in off* and the fifty-odd brave souls who attended Gertrud Grob-Prandl's performance in *Elektra* with the city turned into a ski resort.

As the 1980s opened, the Liceu reinvented itself. The Consortium was born as, under the management of Lluís Portabella and with renewed energy, the opera house pressed on with its historic vindication of a place on the international opera scene. This rebirth coincided with a powerful resurgence on the part of the "Viñas", sparked by the decision to highlight the international nature of the competition. Confidence in the Liceu's artistic quality was restored, relations with the audience were strengthened by performances of works by Mozart and Rossini, and the theatre opened up to new cultures and traditions, such as the Peking Opera. In yet another example of parallel trajectories between opera house and competition, in the case of the "Viñas", this faith in the power of attraction based on excellence was translated into a crop of prize-

winning singers who went on to cement successful careers at the Liceu and in the world. These outstanding artists included Olga Borodina, Violeta Urmana, Petra-Maria Schnitzer, Walter Fraccaro and Markus Eiche, amongst others.

One might say that the international projection of the Liceu and the “Viñas” have continued to follow parallel lines ever since: thirty years generating such powerful synergies and forging such close links that the two can be considered inseparable. Together, they have conquered positions that would have seemed impossible fifty years ago. Nowadays, auditions for the competition are held at major theatres around the world. Thanks to the generous cooperation of the Metropolitan in New York, La Scala in Milan, the Staatsoper in Hamburg, the Opéra National in Paris, Covent Garden in London and the Teatro Real in Madrid, the “Viñas” is assured annual presence at venues that very much set the trend in opera. And, in recent decades, the Gran Teatre del Liceu has also established a firm policy of artistic cooperation with those same theatres.

The mutual benefits from this happy meeting between an opera house and a singing competition—both enormously proud of their roots—are evident, and will continue to be so as long as the objective of excellence is always clearly maintained. The synergy generates assurances of quality that arouse the interest of future participants, jury members, the media, audiences and theatres keen to take part in the competition selection system. This attraction, which works in both directions, is constantly spreading and increasing. Consequently, over the years, a project born as a personal venture has been transformed into a collective, almost national, initiative. An idea that grew slowly but surely over the first years of its life has expanded more quickly of late, just as Barcelona’s opera house has pursued a more international presence, based on its outstanding artistic standards and status as a leader amongst bodies that seek to safeguard the good health of the opera in the world. And, clearly, the “Viñas” is one of the Liceu’s most valuable tools in achieving this mission, as well as an indispensable travelling companion.

Joan Francesc MARCO

General Manager of the Gran Teatre del Liceu

Francesc Viñas, com a Lohengrin.